

GLAS GORENJSKE

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETNO XII., ST. 66 — CENA 10 DIN

KRANJ, 24. AVGUSTA 1959

Bivanje etiopskega suverena v naši deželi

Preko Jesenic, Kranjske gore in Vršiča

Izraz prijateljstva naših delovnih ljudi do cesarja Haile Selasia in etiopskega naroda - Slovesnost na Bledu - Pozdrav jeseniških železarjev - Slovo na Brionih

Po kratkem bivanju na Bledu je etiopski cesar Haile Selasie v petek odpotoval čez Vršič na Primorsko in se vrnil na Brione. Visokega gosta prijateljske Etiopije in princesa Aida Desta sta na tej poti spremila predsednik republike Josip Broz-Tito in njegova soprga Jovanka, predsednik Ljudske skupščine Slovenije Miha Marinko, predsednik Izvršnega sveta Slovenije Boris Kraigher, predsednik Ljudske skupščine Crne gore Blažo Jovanović in drugi visoki funkcionarji.

CETRTKOVA BLEJSKA NOC NAVDUŠILA NA TISOČE GLEDALCEV

V času obiskov visokih gostov iz Etiopije in jugoslovenskih državnikov s predsednikom Titom je bilo na Bledu še posebno živahno.

Posebno slovesno je bilo na Bledu v četrtek, ko je predsednik Tito etiopskemu vladarju pribredil v vili Bled slovesen sprejem. Na ta dan proti večeru so se po blejskih ulicah in okrog jezera začele zbirati velike množice ljudi, ki so prispeali na Bled z raznih krajev Gorenjske in od drugod z namenom, da si ogledajo svečanosti, prirejene na čast gostom iz prijateljske Etiopije. Čim se je znočilo, so radovedni gledalci nestrpno pričakovali pričetka slovesnosti z umetno razsvetljavo in bengaličnim ognjem — tako imenovano blejsko noč.

ODHOD Z BLEDOM

V petek okrog 10. ure dopoldne je prispel na Bled predsednik Tito s svojo soprgo Jovanko.

Dolga kolona avtomobilov je zatem krenila z Bleda proti Je-

Sodobno urejenih pekarn manjka

Na nedavni seji Občinskega ljudega odbora v Bohinju so se nahaja sedanja pekaria v odborniki precej razpravljal o Stari Fužini, ki bila prodana privatniku; to je tudi vzrok za namernavo ukinitev pekarjeve.

To pa predvsem zaradi tega, ker nameravajo pekarje v Stari Fužini zapreti, tako da bi to na-

slej prekrbovali s kruhom iz

SEMINAR O NALOGAH MLA- DINE PRI ŠOLSKI REFORMI V BOHINJU

V petek se je začel v mladinskem izobraževalnem centru v Bohinju seminar o nalogah Ljudske mladine pri šolski reformi, ki bo trajal 10 dni.

Visoka državnika so Jeseničani navdušeno sprejeli

Na Jesenicah so železarji ustavili avtomobile. Ob dimnikih in kavperjih so odmevali klici v pozdrav visokemu gostu in svobodoljubnemu etiopskemu narodu. Predsednik delavskega sveta železarne Franc Gašperin je pozdravil oba državnika. Cesaru je izročil simbolično darilo železarjev, predsednika pa je povabil, da ob prvi priložnosti obišče ta železarski kraj.

Potem so nadaljevali pot po Zgornjesavski dolini proti Vršiču. Po kosiu in odmoru so krenili z Vršiča v dolino Trente in za tem ob Soči naprej proti Novi Gorici, kjer so Miha Marinko in drugi predstavniki Slovenije poslovili od visokega gosta, je le-ta izrazil svoje zadovoljstvo, da je videl tako lepe kraje in se zahvalil za prisrečen sprejem v Sloveniji.

SLOVO NA BRIONIH

Včeraj, 23. avgusta, je predsednik republike Tito pribredil na Brioni poslovilno konsil etiopskim gostom. Razen cesarja Haile Selasia se je konsil udeležila tudi princesa Aida Desta in visoki gosti Etiopije in Jugoslavije. Etiopski suveren je s svojim spremstvom včeraj odpotoval iz naše dežele, kjer je med 9-dnevnim bivanjem imel prija-

senicam. Ob cesti so plapolale teljske razgovore s predsednikom republike Josipom Brozom-Titom. Poudarjajo, da je sedanj, četrti stik med državnikom Etiopije in Jugoslavije še bolj utrdil

Včeraj se je na mestnem kopališču v Kranju pričelo XIV. državno prvenstvo v plavanju, na katerem sodeluje preko 200 tekmovalcev iz 16 klubov. Na sliki: start 100 m hrbino — moški

Ceste in promet -

ozko grlo pri razvoju turizma v Zgornjesavski dolini in Bohinju

Na seji Sveta za turizem in gospodinstvo, ki je bila v petek, 21. avgusta v Kranju, so razpravljali o predlogu perspektivnega načrta za razvoj turizma v Zgornjesavski dolini in v Bohinjskem kotu. Predlog, ki ga je izdelala Strokovna komisija za turizem pri Izvršnem svetu Slovenije, predvideva v prihodnjih letih v teh dveh turističnih središčih obsežne gradnje (glej predlog Zgornjesavske doline na drugi strani).

Člani Sveta so se v osnovi strinjali s temi predlogi. Se več: ugotavljali so, da je skrajni čas, da se lotijo obsežnejših investicij na področju turistične dejavnosti. Samo za Kranjsko goro in okolico je predvideno za grad-

nje okrog 680 milijonov dinarjev.

Hkrati pa so ugotavljali, da bo treba izboljšati tudi cestno omrežje od Planice oziroma od državne meje navzdol, kakor tudi cesto z Bleda proti Bohinju. Ceste in promete zmogljivosti predstavljajo bolj in bolj ozko grlo. Po skopih podatkih je tranzitni tujski promet, zlasti po Zgornjesavski dolini v zadnjih letih silno narasel. Letos je šlo tam skozi kakih 40.000 tujih vozil.

O obeh predlogih gradbenih del, tako za Bohinj kot za Kranjsko goro in okolico, bodo še razpravljali pristojni občinski odbori ter Okrajni ljudski odbor v Kranju.

Z otvoritve XIV. državnega prvenstva v plavanju

Prve lovorike požete

Več kot 200 tekmovalcev iz 16 klubov tekmuje za najvišji naslov - Zmagovalca ni mogoče napovedati vnaprej

KRANJ, 23. AVGUSTA.

NA MESTNEM KOPALIŠČU V KRANJU SE JE PRIČELO DANES XIV. POVOJNO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE V PLA-VANJU ZA POSAMEZNIKE IN EKipe, NA KATEREM SODE-LUJE VEČ KOT 200 TEKMOVALCEV IZ 16 NAJMOČNEJŠIH JUGOSLOVANSKIH PLAVALNIH CENTROV

Nestrpno tekmovalcev, njihovih veljčankov Koritnikova, ki je bila trenerjev, klubskih funkcionarjev in ljubiteljev plavanja je dosegla danes dopoldne vrhunec. Po prvih štirih plavalnih disciplinah v predtekmovanju sicer še ne moremo napovedati prvaka, toda vse kaže, da imajo načelno možnosti za osvojitev načelne naslove v državi Mladost iz Zagreba, Jadran iz Splita in Primorje iz Reke. Kranjski Triglav ima tokrat precej manjše možnosti, saj nastopa z oslabljeno žensko ekipo, brez Colnarjeve, Purgarjeve in Kobiljeve, pri moških pa je zaledi bolzejni izboljšava Brandner.

Ze v prvi disciplini — 100 m metuljček ženske — smo bili nekoliko razočarani spriči slabšega rezultata slovenske prvakinja — Vesne Breskvarje iz Krškega. Z rezultatom 1.31,2 se je uvrstila še na 4. mesto za Golubinovo iz Hercegovina ter Ljubljanskama Horvatovo in Tomiškovo. V najtežji ženski disciplini — 400 m crav — je po pričakovanju zmagala lanškotna prvakinja Hilda Zeier iz Dubrovnika s časom 5.41,0. Od Slovenek je bila uspešna le Trbo-

lec hrbinega sloga Mihovil Dorčić iz Reke ni imel težkega posla in je z rezultatom 1.07,2 prišel na cilj daleč pred ostalimi plavalci.

Od domačinov se je uspeло uvrstiti v finale le Drobinku, ki je tokrat zapisoval nekoliko slabše

— 1.14,2.

V zadnji disciplini dopoldanskega tekmovanja je prišlo do ogrečene borbe med Trojanovićem — Mornar Split in Sabolićem — Primorje Reka, v kateri je uspelo prvemu šele v zadnjih metrih dobititi in prehiteti svojega nasprotnika. Najboljši je bil Zlatič Cedimir — Partizan Beograd s časom 2.45,4.

V finale so se uvrstili: 100 m metuljček ženske: Golubin (JH) 1.27,6; Horvat (ŽPK Lj.) 1.28,0; Tomišek (ŽPK Lj.) 1.29,0; Breskvar (CK) 1.31,2; Peperni (JS) 1.32,6; Pilić (JS) 1.34,0; Lukšić (JS) 1.35,2 in Andrić (JH) 1.37,2

400 m crawl:

Zeler (JD) 5.41,0; Veržl (MZ) 5.45,2; Koritnik (RT) 5.55,4; Glavanič (MZ) 6.02,3; Čamčič (JH) 6.02,4; Tihonik (SS) 6.07,4; Horvat (ŽPK Lj.) 6.09,4; Stanišić (JH) 6.15,4.

100 m hrbino — moški:

Dorčić (PR) 1.07,2; Baršič (JS) 1.10,6; Žerjal (MS) 1.13,0; Vranič (PR) 1.13,4; Goršč (ŽPK Lj.) 1.13,4; Drobink (T) 1.14,2; Nardeli (JS) 1.14,8; Bešlić (MZ) 1.15,2.

200 m metuljček:

Zlatič (PB) 2.45,4; Nikin (SB) 2.46,4; Trojanović (MS) 2.47,4; Poljanšek (ŽPK Lj.) 2.48,2; Sabolić (PR) 2.49,0; Alujević (MS) 2.50,4; Jeger (MZ) 2.53,0; Krekovič (MS) 2.55,4; Rebolj

Najboljši jugoslovenski plava-

lec hrbinega sloga Mihovil Dorčić iz Reke ni imel težkega posla in je z rezultatom 1.07,2 prišel na cilj daleč pred ostalimi plavalci.

Od domačinov se je uspealo uvrstiti v finale le Drobinku, ki je tokrat zapisoval nekoliko slabše

— 1.14,2.

V zadnji disciplini dopoldanskega tekmovanja je prišlo do ogrečene borbe med Trojanovićem — Mornar Split in Sabolićem — Primorje Reka, v kateri je uspelo prvemu šele v zadnjih metrih dobititi in prehiteti svojega nasprotnika. Najboljši je bil Zlatič Cedimir — Partizan Beograd s časom 2.45,4.

V finale so se uvrstili: 100 m metuljček ženske:

Golubin (JH) 1.27,6; Horvat (ŽPK Lj.) 1.28,0; Tomišek (ŽPK Lj.) 1.29,0; Breskvar (CK) 1.31,2; Peperni (JS) 1.32,6; Pilić (JS) 1.34,0; Lukšić (JS) 1.35,2 in Andrić (JH) 1.37,2

400 m crawl:

Zeler (JD) 5.41,0; Veržl (MZ) 5.45,2; Koritnik (RT) 5.55,4; Glavanič (MZ) 6.02,3; Čamčič (JH) 6.02,4; Tihonik (SS) 6.07,4; Horvat (ŽPK Lj.) 6.09,4; Stanišić (JH) 6.15,4.

100 m hrbino — moški:

Dorčić (PR) 1.07,2; Baršič (JS) 1.10,6; Žerjal (MS) 1.13,0; Vranič (PR) 1.13,4; Goršč (ŽPK Lj.) 1.13,4; Drobink (T) 1.14,2; Nardeli (JS) 1.14,8; Bešlić (MZ) 1.15,2.

200 m metuljček:

Zlatič (PB) 2.45,4; Nikin (SB) 2.46,4; Trojanović (MS) 2.47,4; Poljanšek (ŽPK Lj.) 2.48,2; Sabolić (PR) 2.49,0; Alujević (MS) 2.50,4; Jeger (MZ) 2.53,0; Krekovič (MS) 2.55,4; Rebolj

V Podstencih v Kočevskem Rogu je bila včeraj osrednja proslava zboru slovenske mladine in tabornikov. Prireditve se je udeležilo nad 10.000 ljudi iz vseh krajev Slovenije. Proslava je bila organizirana v počasitev 40-letnice Zveze komunistov Jugoslavije in SKOJ v kraju, kjer se je leta 1943 formiral glavni inicijativni odbor Zveze slovenske mladine. Zbora so se udeležili tudi številni člani tega odbora in drugi borce iz Kočevskega Roga. Med njimi je bil tudi organizacijski sekretar CK ZKS Ivan Maček-Matič, član IK ZKS Viktor Avbelj, Stane Kavčič, Janko Rudolf, Janez Vipotnik in Jože Potrč ter številni narodni heroji in starešina tabornikov Sergej Vošnjak. Na zborovanju je govoril tovarš Janez Vipotnik. Očrtal je delo mladine med narodnoosvobodilnim bojem in njene prihodnje naloge.

**NAGRADA
ZA TEHNIČNE IZBOLJŠAVE**
Posebna komisija za oceno tehničnih izboljšav v jeseniški železarni je na zadnjem zasedanju odobrila nagrade v višini 120.950 dinarjev za avtorje uspešno izvedenih in komisijo preiskovalnih tehničnih izboljšav.

Nagrjeni so bili: Miha Smolej in Maks Rožič z 29.200 in 20.000 dinarji, Andrej Burger s 15.000, Srečko Korbar s 17.000, Vinko Kozjek s 4000, Anton Smolej z 12.000, Jože Resnik s 7000, Janez Peteršel s 6750 in ing. France Vičar z 10.000 dinarji. V letosnjem prvem polletju je bilo nagrajenih že 35 avtorjev z več kot milijon dinarji, ker so s svojimi izboljšavami prispevali kolektivu večmilijsonske koriste. Razumljivo, da naglo in objektivno ocenjevanje avtorjev spodbuja zanimanje železarjev za iznajdbo tehničnih novosti.

DRUGI FESTIVAL GRADITELJEV AVTOBOMILSKO CESTO

Ob sodelovanju 2200 fantov in deklev se je v soboto začel v Demir Kapiji festival kulturno-umetniške, športne in tehnične dejavnosti mladih brigadirjev, ki grade avtomobilsko cesto do Negotina do Demir Kapije.

VESNA BRESKVAR

Petletni plan v štirih letih

Neizkorisčene možnosti pri urejanju zasebnih turističnih sob

Vse kaže, da bo petletni plan gospodarskega razvoja Jugoslavije izpolnjen leto prej kot smo predvidevali. Torej ne leta 1961, pač pa že leta 1960, se pravi, v štirih letih. To je uspeh, ki ga v gospodarstvu doslej se nismo zabeležili.

Do takih smelih predvidevanj nas pripelje nekaj karakterističnih podatkov dosedanja tempa gospodarskega razvoja. Predvsem je industrijska proizvodnja v zadnjih dveh, in kot kaže tudi v letošnjem, tretjem letu, zabeležila znatno večji porast kot je bilo predvideno po planu. Koniec letošnjega leta bo industrijska proizvodnja za okoli 44 odstotkov večja kot je bila leta 1956. To se pravi, da je vsako leto porasla za 13 odstotkov, v planu pa je bilo predvideno 11 odstotkov.

Toda čeprav je bil porast industrijske proizvodnje hitrejši kot smo predvidevali, vendar verjetno v štirih letih industrijska proizvodnja ne bo dosegla ravni, predvidene za pet let plana. Toda nepriskakovano se je začela povečevati kmetijska proizvodnja. Ta bo že letos precej večja kot je bilo predvideno za leto 1961. Pšenice smo na primer predelali letos okoli 600.000 ton več kot smo predvidevali za zadnje leto petletnega plana.

Tako povečanje kmetijske proizvodnje in hitrejši porast industrije, kot smo predvidevali, je vplivalo na gibanje nacionalnega dohodka, osnovnega pokazatelja gospodarskega razvoja kakor države, ki je precej hitrejše od predvidenega tempa.

Če rečemo, da bo petletni plan po vsej verjetnosti izpolnjen že v štirih letih, mislimo predvsem na narodni dohodek. Ta bo v preteklem letu na grafikonu dosegel raven, ki bi ga sicer moral težo leta kasneje.

Plan kmetijske proizvodnje, ki za prihodnje leto predvideva povečanje kmetijske proizvodnje za preko 11 odstotkov v odnosu na letošnje leto, in verjetnost, da bo tudi industrijska proizvodnja v prihodnjem letu v odnosu na letošnje porasla za okoli 10 odstotkov, to dvoje nam daje dovolj garancij za zgornje zaključke.

Tak porast industrijske in kmetijske proizvodnje pa ni vplival samo na narodni dohodek, pač pa tudi na hitrejši tempo porasta osebne potrošnje oziroma življenjskega standarda prebivalstva in na izvoz. Toda za ta dva pokazatelja plana je predvideno, da bosta konec leta 1960 dosegla nivo, ki bi ga po planu morala težo leta kasneje.

LJUDJE IN DOGODKI Koristne akcije

Jugoslovanska misija dobre volje se je po sedemdesetkem potovanju po latinskoameriških državah vrnila v domovino. Uradno je obiskala deset držav, v Argentini in Braziliji pa je vodila neuradne razgovore z visokimi državniki obeh držav. O pomenu tega obiska smo že govorili, a nedvomno se bomo v prihodnje še povrnili k njemu, ker je dal izredno koristne sadove tako za našo državo kakor za dežele Latinske Amerike. Tu seveda ne gre samo za nove stike in krepitev dosedanjih odnosov, za obsežnejše trgovanje in večje gospodarsko ter kulturno sodelovanje, marveč še za nekaj drugega: to pa sega čez meje držav Latinske Amerike in Jugoslavije.

Navezovanje in krepitev stikov med državami s prizadevanji, ki se gibljejo v smeri miru, nedvomnost, enakopravnega sodelovanja in sožitja, je nedvomno mednarodnega pomena. Predvsem zdaj, ko je ves svet v pričakanju zbljževalnih akcij velikih držav, so praktični primeri bolj-

Svet za blagovni promet in turizem občine Bohinj je skupaj s Turističnim društvom v Bohinju pridobil v letošnjem letu veliko število ležišč zasebnega sektorja, ki obsega 211 privatnih in s 458 posteljami. To je nedvomno velika pridobitev za bohinjski turizem in sadovi takšnega poslovanja so vidni že v letošnji sezoni. Ceravno so se privatne ležiščne kapacitete v primerjavi z lanskim letom precej povečale, še zdaleč niso v tem pogledu izkorisčene vse možnosti. Nasprotno: prav v krajih, ki so nekoliko odmaknjeni od strogega turističnega centra, posebno v Zgornji Bo-

brenz denarnih sredstev. Posamezni lastniki takih prostorov v večini primerov tega ne znamo reje. Zato bi bili krediti za ureritev turističnih sob, kakršne je občinski ljudski odbor doslej že dodeljeval, začeleni tudi v prihodnje. — Seveda pa bi bilo v takem primeru potrebno temeljito urediti tudi vprašanje prevoza gostov iz oddaljenejših naselij k jezeru. Zato pa bi bilo po mnenju odbornikov treba nabaviti poseben avtobus, ki bi po potrebi prevažal goste, ali pa na kakšen drugačen način urediti prevoz.

Dokaz, da bo ta zamisel lahko uresničljiva, je to, da mnogi tu-

USPEH BRIGADIRJEV NA SUHI

V soboto zvečer so v mladinskem naselju »Franc Vodivec na Suhu pri Kranju, kjer taborijo brigadirji II. kranjske MDB »Stane Zagor« in III. kranjske MDB »Ivo Slavec-Joki«, ki gradijo 12 km dolg vodovod od Bašči do Kranja, razglasili uspehe dosežene v drugi dekadici — od 10. do 20. avgusta.

II. kranjska mladinska delovna brigada »Stane Zagor« je bila proglašena za drugič udarno, ker je kljub slabemu vremenu dosegla plan s 103 %. III. kranjska brigada »Ivo Slavec-Joki« pa je bila proglašena za prvič udarno, bila je posebno poohvaljena in imenovana za najboljšo brigado naselja, saj je presegla plan za 36 %.

hinski dolini, bi se z nekoliko dobre volje in z denarnimi sredstvi v obliku kreditov prizadetim privatnikom lahko našlo še precej novih postelj za oddajo.

O tem važnem problemu so govorili tudi na zadnji seji odborniki Občinskega ljudskega odbora v Bohinju. Prepričani so, da bi še marsikdo oddal sobo za goste poleti, če bi imel primerno urejeno. Manjka opreme, potrebne so zboljšave, adaptacije in podobno. Seveda pa to ne gre

risti že sedaj radi zahajajo na prenočevanje v naselja, ki niso v neposredni bližini centra ali v centru samem.

Od sedanjih 211 privatnih sob je imala največ Stara Fužina, in sicer 134 s 301 posteljami. Ribičev laz ima 32 sob z 72 posteljami, Ukanc pa 24 s 50 posteljami. Najmanj jih ima trenutno Bohinjska Bistrica, in sicer 21 s 33 posteljami.

Na seji občinskega odbora menijo, da bo temu vprašanju v prihodnje treba posvečati vso skrb.

-jb

Gornjesavska dolina in turizem

Pred velikimi spremembami

Kranjski gori in vsej Gornjesavske dolini se obetajo v prihodnjih letih velike spremembe. To je mogoče sklepati iz zaključkov razsirjene seje posebne komisije Strokovnega sveta za turizem pri Izvršnem svetu Slovenije. Tam so ob začetku letošnje turistične sezone pretresli glavna vprašanja razvoja turizma v tem kotu Gorenjske in dali vrsto predlogov in pobud za velike in pomembne ukrepe.

Kraji v Gornjesavski dolini, kot so ugotovili, imajo razen iz-

iz naših krajev

PROMETNA NESREČA

Cerknje, 23. avgusta. Danes okoli 16. ure je sredi Cerknje prišlo do prometne nesreče, ki na strečni terjali človeških žrtv. V trenutku ko je vozil skozi Cerknje osebni avto št. 3139 v smeri proti Brnikom, je s strani ceste začel osebni avto št. 1470. Le-ta ni upošteval prednosti glavne ceste in zadel v prednji del avtomobila št. 3139. Materialne škode na obeh vozilih je za približno četr milijona dinarjev.

AVTOBUS V PLAMENIH

V petek popoldne se je pripletela v Senčurju huda nesreča. Sofer avtobusa S-3191 Stane Ogrin, last Avtovometa Kranj, in sprevidnik Ciril Omejc sta v bencinski posede s cevjo pretakala gorivo v razpljačč. Voznik pa je pri tem prisikal na zaganjanje, kar je povzročilo električno iskro, ki je vzgala bencin. Sprevidnik, ki se je hitro znašel, je imel namero vrči gorenč posodo skozi avtobusna vrata. Zal pa je vrata zgril in goreči bencin se je razil po sedežih v avtobusu. Vozilo je zajel močen ogenj in so ga le s težavo pogasili.

GOSPA HENDERSON V KRAJU

V petek, 21. avgusta je obiskala Kranj gospa Julia Henderson, direktor Biroja za socialna vprašanja pri OZN v New Yorku. Obiskala je že več dežel, kjer se je zanimala o raznih oblikah socialne službe.

Skupno s predstavniki zdravstvene službe okraja in občine Kranj je gospo Henderson skupno s predsednikom republikega Sveta za socialno varstvo Ado Kričevićem sprejel predsednik OLO Vinko Hafner. Po razgovoru o raznih socialnih zadevah je gospo Henderson obiskala še Zdravstveni dom v Kranju in obratno ambulanto v »Iskri«.

-i.c.

PASTIRSKI REJ POD PONCAMI

Planica, 23. avgusta.

Arena velike planinske smučarske skakalnice je bila danes prizorišče pastirskega reja, ki ga je priredilo Turistično društvo Rateče-Planica. Ob pol enajstih je krenil sprevid narodnih noš iz Rateče proti Planici. Na desetine okrašenih vozilojnikov je peljalo starejše in otroke, fantje in dekle pa so šli za njimi. Vsi so bili v narodnih nošah. Na prireditvenem prostoru se je zbralo ogromno število domačinov in turistov, ki so z navdušenjem spremajali prvi pastirski rej v Planici. Nastopali so vsi predstavnici Rateče, pa tudi najstarejši, ki so v svojih mladih letih pastivali v Planici in vsako leto prirediti pastirski rej, kakršnega so letos prvi ponovili.

Izboljšanje prehrane v Kamniku

V Kamniku je nujno potreben nov obrat družbenega prehrane, ker vsi dosedanji obrati delajo prehranjujejo mleko in mlečne izdelke v vezi. Vendar bi bila nabolj dovolj veliko okensko steklo. Zdaj bodo napravili pri oknu nov okvir za manjša stekla; konec meseca bo mlekmarno le odprt.

S seje ObLO Kranj

„Sadje“ Kranj bo pričelo z gradnjo skladišč

Cesar in za upravnika Kmetijske zadruge Zalog Franc Longčar.

V zadnjem točki dnevnega reda pa je bil sprejet predlog komisije za votive in imenovanja, da se Avgust Kalan imenuje za načelnika oddelka za gradbene in komunalne zadeve v upravi Občinskega ljudskega odbora Kranj.

OBRAZI IN POJAVI

Ta nesrečna steza...

Zgodilo se je med Janezom in Francetom. Vsak je imel svojo hišo in lep sadni vrt okoli nje. Med vrtoma je bila speljana steza, po kateri so že dolgo, dolgo hodili domačini, ker jim je pač krajšala pot do glavne ceste. Janez in France že takrat nista bila posebno naklonjena drug drugemu. Brž je bil ogenj v stribi, če je ta ali oni zagledal na svojem vrtu sosedovo kokoš. Takrat so padale besede... Toda ljudje so vedno hodili po stezi. Niso se menili, kaj imata soseda med seboj, pa čeprav so vedeli za njune neprijateljske odnose.

Nekoč se Janez spomni, da bi kazalo stezo zapreti, ker je obema le v ikodo. Sedaj pa je načelo vprašanje, čigava je steza: Janezova ali Francetova? Janez je utrjal pri svojem, France pa pri svojem. Oba sta začela podrlati ograjo ob stezi, misleč, da je steza last obreh, i: da bosta sedaj napravila pregradno po sredini nesrečne steze.

Vendar problema nista mogla rešiti. Stvar je prišla pred sodijo. In kaj se je zgodilo! Po pravici povedano: steza je bila Janezova. Napetost med Janezom in Francetom se je še bolj zaostrala. Poslej je vsaka malenkost položaj še poslabšala. Prepričani neprjetne sličice so se vrstile kot na tekočemo traku.

Neprjetni se Janez spomni, da bi kazalo stezo zapreti, ker je obema le v ikodo. Sedaj pa je načelo vprašanje, čigava je steza: Janezova ali Francetova? Janez je utrjal pri svojem, France pa pri svojem. Oba sta začela podrlati ograjo ob stezi, misleč, da je steza last obreh, i: da bosta sedaj napravila pregradno po sredini nesrečne steze.

Vse bi še bilo, če se ne bi zgodilo tole. Janez je imel sina, France pa hčerko. Bila sta enako starci in sta se že od malega igrala skupaj (ker sta bila pač sosedi); bodila sta skupaj v šolo; skratak bila sta velika prijatelja. Razmela sta se. Prav to je menda.

Nekega dne je na vsem lepem France napadel Janezovega sina,

če da mu je razbil žepo, ko je vasoval pri njegovem hčerki.

•Plačal bo — pa amen! Jaz ti dam vetr, da bo drugič vedel zaledovati mojo hčerko je naskakoval hudo začudenega mladenca, ki ni nicesar vedel o razbiti žepu. France mu je tudi ocital, da se je, ko je vasoval, poslužil celo lesteve. Vmes so pa deževalne psovke in žaljivke... Cemu? Menda samo zato, ker se mlada dva razumeta.

Pa tudi posimhal se prepričal med sosedoma niso končali. Drug za drugim so se vrstili. Zavolj zemlje pa zaradi poti, ki je nekoc delila oba vrtova. Včasih je bila novih prepričev kriva kokoš, ki je začela na napadeni vrt, včasih jabolko, ki je padlo na nepravato.

Cemu vse to? Premislimo in presodimo!

M. Z.

šega medsebojnega spoznavanja in sodelovanja daljnih držav ter v marsičem različnih dežel pravila za popuščanje mednarodne napetosti. Sicer je Jugoslavija od vsega začetka v svojih međunarodnih odnosih nepreravno gojila in spodbujala take in podobne stike z bližnjimi in oddaljenimi državami, vendar kdaj pa kdaj napete mednarodne razmere niso dovolile, da bi ti stiki obrodili pričakovane sadove. Zaradi tega seveda naši državniki niso nikdar vrgli puške v koruzo, nasploh, njihova prizadevanja so se podvajila v potrojila, da se premagali te ali druge ovire, ne samo zato, ker je tako ravnanje prinašalo neposredne koristi našemu notranjemu življenju in večalo naš ugled v svetu, marveč tudi zato, ker so naši primeri in uspehi enakopravnega sodelovanja s posameznimi državami blažilno vplivali v dohodki najhujše mednarodne napetosti ter spodbujali tudi druge podobne akcije.

Dežele Latinske Amerike so za nas daleč, takoreč na drugem koncu sveta, toda prav zadnja leta so nam po svojih prizadevanjih izredno blizu. Intenzivni vojni večine med njimi za pot iz stolnega začetka, naši pori za pridobitev resnične samostojnosti brez gospodarske in politične nadvlade, krepitev svojih položajev s stališča enakopravnosti v mednarodnem življenju — vse to so značilne potese, o katerih pa bi lahko dosti povedale tudi naše izkušnje.

Podoba je, da prav te izkušnje

danes gradijo trdne opornike za most zbljževanja med nami in njimi.

Revolucionarna vrenja v teh deželah sicer še le korak za korakom tragojo tradicionalni slovenski Latinske Amerike kot gospodarskega in političnega prijatelja v letih prejšnjih desetih let. Revolucionarna vrenja v teh deželah sicer še le korak za korakom tragojo tradicionalni slovenski Latinske Amerike kot gospodarskega in političnega prijatelja v letih prejšnjih desetih let. Revolucionarna vrenja v teh dežalah sicer še le korak za korakom tragojo tradicionalni slovenski Latinske Amerike kot gospodarskega in političnega prijatelja v letih prejšnjih desetih let. Revolucionarna vrenja v teh dežalah sicer še le korak za korakom tragojo tradicionalni slovenski Latinske Amerike kot gospodarskega in političnega prijatelja v letih prejšnjih desetih let. Revolucionarna vrenja v teh dežalah sicer še le korak za korakom tragojo tradicionalni slovenski Latinske Amerike kot gospodarskega in političnega prijatelja v letih prejšnjih desetih let. Revolucionarna vrenja v teh dežalah sicer še le korak za korakom tragojo tradicionalni slovenski Latinske Amerike kot gospodarskega in

OBVEŠČEVALEC

MALI OGLASI

Prodam enostanovanjsko hišo v Kranju. Poizve se pri »Vino Kranj«.

4178 Prodam električnega pastirja.

Cena 10.000 dinarjev. Naslov v oglasnem oddelku.

4184 Prodam hišo z vrtom na Ovsišah št. 26 pri Podnartu po zelo ugodni ceni.

4202 Kupim aparat za brušenje leva (serfaparat). Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Mizar«.

4203 Prodam majhno skoraj novo krušno peč s kotnim železom. Naslov v oglasnem oddelku.

4204 VESPO, zelo dobro ohranjeno ugodno prodam. Ogled ob dejanikih popoldan ali ob nedeljah dopoldan. Zgornje Pirniče 2, Medvode.

Izbubljena je bila aktovka s klarinetom od Hrastja do Milj 21. avgusta 1959. Najditevja vjudno prosim naj jo proti nagradi vrne na upravo Glasu Gorenjske.

4236 Zlepilivi ženski dežnik najden 19. julija 1959 v Bašju, se dobri pri Jekovec, Bašelj 13, Preddvor.

Ančki Sunkar iz Orehovalj

dri Kranju in njenem Zdravkotu iz Senčurja želita na novi življenjski poti vso srečo in

zadovoljstvo znanka in znanec.

4238 Upokojenka brez otrok kupi hišo — stanovanje ali dogradim stanovanje v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku.

4232 Kupim rabljeno bodečo žico večjo količino, Hudak Gabriel, Gregoričeva 24, Kranj.

4253 Kupim sadike hruske nizke kvalitetne v večji količini. Hudak Gabriel, Gregoričeva 24, Kranj.

4254 Brezplačno stanovanje in hranilo nudim tovarniški delavki. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku.

4255 Urediteljica išči sobo. V prostem času pomaga pri učenju otrok. Naslov v ogl. oddelku.

4256 V Kranju iščem hrano in stanovanje trinajstletnemu dijaku.

4257 Prodam enostanovanjsko hišo v Kranju. Poizve se pri »Vino Kranj«.

4258 Preključjem št. bloka 34547 izdanega v Komisiji trgovini Kranj, dne 8. julija 1957. Colnar Pavla, Kranj.

Prodam električnega pastirja.

Cena 10.000 dinarjev. Naslov v oglasnem oddelku.

4259 Prodam hišo z vrtom na Ovsišah št. 26 pri Podnartu po zelo ugodni ceni.

4202 Kupim aparat za brušenje leva (serfaparat). Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Mizar«.

4203 Prodam majhno skoraj novo krušno peč s kotnim železom. Naslov v oglasnem oddelku.

4204 VESPO, zelo dobro ohranjeno ugodno prodam. Ogled ob dejanikih popoldan ali ob nedeljah dopoldan. Zgornje Pirniče 2, Medvode.

Izbubljena je bila aktovka s klarinetom od Hrastja do Milj 21. avgusta 1959. Najditevja vjudno prosim naj jo proti nagradi vrne na upravo Glasu Gorenjske.

4236 Zlepilivi ženski dežnik najden 19. julija 1959 v Bašju, se dobri pri Jekovec, Bašelj 13, Preddvor.

Ančki Sunkar iz Orehovalj

dri Kranju in njenem Zdravkotu iz Senčurja želita na novi življenjski poti vso srečo in

zadovoljstvo znanka in znanec.

4238 Upokojenka brez otrok kupi hišo — stanovanje ali dogradim stanovanje v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku.

4232 Kupim rabljeno bodečo žico večjo količino, Hudak Gabriel, Gregoričeva 24, Kranj.

4253 Kupim sadike hruske nizke kvalitetne v večji količini. Hudak Gabriel, Gregoričeva 24, Kranj.

4254 Brezplačno stanovanje in hranilo nudim tovarniški delavki. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku.

4255 Urediteljica išči sobo. V prostem času pomaga pri učenju otrok. Naslov v ogl. oddelku.

4256 V Kranju iščem hrano in stanovanje trinajstletnemu dijaku.

4257 Prodam enostanovanjsko hišo v Kranju. Poizve se pri »Vino Kranj«.

4258 Preključjem št. bloka 34547 izdanega v Komisiji trgovini Kranj, dne 8. julija 1957. Colnar Pavla, Kranj.

Prodam električnega pastirja.

Cena 10.000 dinarjev. Naslov v oglasnem oddelku.

4259 Prodam hišo z vrtom na Ovsišah št. 26 pri Podnartu po zelo ugodni ceni.

4202 Kupim aparat za brušenje leva (serfaparat). Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Mizar«.

4203 Prodam majhno skoraj novo krušno peč s kotnim železom. Naslov v oglasnem oddelku.

4204 VESPO, zelo dobro ohranjeno ugodno prodam. Ogled ob dejanikih popoldan ali ob nedeljah dopoldan. Zgornje Pirniče 2, Medvode.

Izbubljena je bila aktovka s klarinetom od Hrastja do Milj 21. avgusta 1959. Najditevja vjudno prosim naj jo proti nagradi vrne na upravo Glasu Gorenjske.

4236 Zlepilivi ženski dežnik najden 19. julija 1959 v Bašju, se dobri pri Jekovec, Bašelj 13, Preddvor.

Ančki Sunkar iz Orehovalj

dri Kranju in njenem Zdravkotu iz Senčurja želita na novi življenjski poti vso srečo in

zadovoljstvo znanka in znanec.

4238 Upokojenka brez otrok kupi hišo — stanovanje ali dogradim stanovanje v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku.

4232 Kupim rabljeno bodečo žico večjo količino, Hudak Gabriel, Gregoričeva 24, Kranj.

4253 Kupim sadike hruske nizke kvalitetne v večji količini. Hudak Gabriel, Gregoričeva 24, Kranj.

4254 Brezplačno stanovanje in hranilo nudim tovarniški delavki. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku.

4255 Urediteljica išči sobo. V prostem času pomaga pri učenju otrok. Naslov v ogl. oddelku.

4256 V Kranju iščem hrano in stanovanje trinajstletnemu dijaku.

4257 Prodam enostanovanjsko hišo v Kranju. Poizve se pri »Vino Kranj«.

4258 Preključjem št. bloka 34547 izdanega v Komisiji trgovini Kranj, dne 8. julija 1957. Colnar Pavla, Kranj.

Prodam električnega pastirja.

Cena 10.000 dinarjev. Naslov v oglasnem oddelku.

4259 Prodam hišo z vrtom na Ovsišah št. 26 pri Podnartu po zelo ugodni ceni.

4202 Kupim aparat za brušenje leva (serfaparat). Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Mizar«.

4203 Prodam majhno skoraj novo krušno peč s kotnim železom. Naslov v oglasnem oddelku.

4204 VESPO, zelo dobro ohranjeno ugodno prodam. Ogled ob dejanikih popoldan ali ob nedeljah dopoldan. Zgornje Pirniče 2, Medvode.

Izbubljena je bila aktovka s klarinetom od Hrastja do Milj 21. avgusta 1959. Najditevja vjudno prosim naj jo proti nagradi vrne na upravo Glasu Gorenjske.

4236 Zlepilivi ženski dežnik najden 19. julija 1959 v Bašju, se dobri pri Jekovec, Bašelj 13, Preddvor.

Ančki Sunkar iz Orehovalj

dri Kranju in njenem Zdravkotu iz Senčurja želita na novi življenjski poti vso srečo in

zadovoljstvo znanka in znanec.

4238 Upokojenka brez otrok kupi hišo — stanovanje ali dogradim stanovanje v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku.

4232 Kupim rabljeno bodečo žico večjo količino, Hudak Gabriel, Gregoričeva 24, Kranj.

4253 Kupim sadike hruske nizke kvalitetne v večji količini. Hudak Gabriel, Gregoričeva 24, Kranj.

4254 Brezplačno stanovanje in hranilo nudim tovarniški delavki. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku.

4255 Urediteljica išči sobo. V prostem času pomaga pri učenju otrok. Naslov v ogl. oddelku.

4256 V Kranju iščem hrano in stanovanje trinajstletnemu dijaku.

4257 Prodam enostanovanjsko hišo v Kranju. Poizve se pri »Vino Kranj«.

4258 Preključjem št. bloka 34547 izdanega v Komisiji trgovini Kranj, dne 8. julija 1957. Colnar Pavla, Kranj.

Prodam električnega pastirja.

Cena 10.000 dinarjev. Naslov v oglasnem oddelku.

4259 Prodam hišo z vrtom na Ovsišah št. 26 pri Podnartu po zelo ugodni ceni.

4202 Kupim aparat za brušenje leva (serfaparat). Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Mizar«.

4203 Prodam majhno skoraj novo krušno peč s kotnim železom. Naslov v oglasnem oddelku.

4204 VESPO, zelo dobro ohranjeno ugodno prodam. Ogled ob dejanikih popoldan ali ob nedeljah dopoldan. Zgornje Pirniče 2, Medvode.

Izbubljena je bila aktovka s klarinetom od Hrastja do Milj 21. avgusta 1959. Najditevja vjudno prosim naj jo proti nagradi vrne na upravo Glasu Gorenjske.

4236 Zlepilivi ženski dežnik najden 19. julija 1959 v Bašju, se dobri pri Jekovec, Bašelj 13, Preddvor.

Ančki Sunkar iz Orehovalj

dri Kranju in njenem Zdravkotu iz Senčurja želita na novi življenjski poti vso srečo in

zadovoljstvo znanka in znanec.

4238 Upokojenka brez otrok kupi hišo — stanovanje ali dogradim stanovanje v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku.

4232 Kupim rabljeno bodečo žico večjo količino, Hudak Gabriel, Gregoričeva 24, Kranj.

4253 Kupim sadike hruske nizke kvalitetne v večji količini. Hudak Gabriel, Gregoričeva 24, Kranj.

4254 Brezplačno stanovanje in hranilo nudim tovarniški delavki. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku.

4255 Urediteljica išči sobo. V prostem času pomaga pri učenju otrok. Naslov v ogl. oddelku.

4256 V Kranju iščem hrano in stanovanje trinajstletnemu dijaku.

4257 Prodam enostanovanjsko hišo v Kranju. Poizve se pri »Vino Kranj«.

4258 Preključjem št. bloka 34547 izdanega v Komisiji trgovini Kranj, dne 8. julija 1957. Colnar Pavla, Kranj.

Prodam električnega pastirja.

Cena 10.000 dinarjev. Naslov v oglasnem oddelku.

4259 Prodam hišo z vrtom na Ovsišah št. 26 pri Podnartu po zelo ugodni ceni.

4202 Kupim aparat za brušenje leva (serfaparat). Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Mizar«.

4203 Prodam majhno skoraj novo krušno peč s kotnim železom. Naslov v oglasnem oddelku.

4204 VESPO, zelo dobro ohranjeno ugodno prodam. Ogled ob dejanikih popoldan ali ob nedeljah dopoldan. Zgornje Pirniče 2, Medvode.

Izbubljena je bila aktovka s klarinetom od Hrastja do Milj 21. avgusta 1959. Najditevja vjudno prosim naj jo proti nagradi vrne na upravo Glasu Gorenjske.

4236 Zlepilivi ženski dežnik najden 19. julija 1959 v Bašju, se dobri pri Jekovec, Bašelj 13, Preddvor.

Ančki Sunkar iz Orehovalj

dri Kranju in njenem Zdravkotu iz Senčurja želita na novi življenjski poti vso srečo in

zadovoljstvo znanka in znanec.

4238 Upokojenka brez otrok kupi hišo — stanovanje ali dogradim stanovanje v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku.

4232

RAZISKOVANJE MORSKIH GLOBIN

Ljudje so že izračunali, kdaj bodo lahko odpotovali na Mesec in pri tem upajo, da se bodo potem vrkali na vsemirske ladje in poleteli na Mars in Venero, medtem pa zemlja še da le ni raziskana.

Na zemeljskih tleh skoraj ni mesta, kamor ne bi stopila človeška noge. O morju, ki zavzema tri četrtine skupne površine našega planeta, ne vemo dobiti. Že v antični dobi so se potapljači spuščali v globine 20 do 30 metrov in iskali bisere, koralne in školjke, iz katerih so pridobivali purpur. Človek te- daj ni vzdržal več kot nekaj sekund pod vodo, globine, v katere je zašel, pa so bile neznatne.

Radovednost, prav tako želja po nečem (štivilne so zgodbe o potopljenih ladjah z blagom), so privlekle ljudi do tega, da iznajdejo načine, kako bi lahko čim dalje ostali pod vodo.

Leta 1640 je Jean Barrier izumil »potapljaški zvon«, ki ga je uporabil pri dviganju potapljenih ladje. Leta 1772 je Francoz dr. Freminet prikazal v Akademiji v Parizu potapljaško obliko, v kateri je človek lahko postal celo uro v globini 15 metrov. Francoz Louis Boutanu je leta 1839 uspel napraviti prve fotografiske posnetke pod vodo. Leta 1924 je francoski pomorski oficir Le Prieur skonstruiral »zračna pljuča«. Louis de Corlieu je iznašel tako zvane »plavutje« za plavanje pod vodo. Yves Cousteau je leta 1943 s pomočjo svojega prijatelja Emillea Gagnana izdelal potapljaško obliko, ki je kmalu osvojila svet. Glavna karakteristika te oblike so posode z rezervo stisnjenega zraka, ki jih potapljač nosi na prsih.

Ljudje so še nadalje raziskovali morske globine. Slavni profesor Piccard, švicarski fizik, ki je predaval v Belgiji, se je specializiral za proučevanje kozmičnih plinov. Da bi lažje spoznal njihove skrivnosti, se je povzel z balonom na višino 19.000 metrov. Da bi rešil uganko, kaj se s temi plini dogaja v morski globini, je skon-

struiral prvi batiskaf, ki je podoben balonu in s katerim je prišel do globine 4000 metrov.

V zadnjem času Amerikanci proučujejo aparate, ki se bo spustili v globino do 5000 metrov. Novi aparat »Alumino« bo zgrajen iz aluminija z veliko vzdržljivostjo, katerega so že preizkusili v letalski industriji. Ta stroj, ki bi ga lahko imenoval podmornica, bo dolg 5 metrov in se bo zapiral s cilindrom, ki bo tudi v velikih globinah vzdržal največji pritisk. V »cilindru« bo prostor za pilota in dva spremjevalca. Batiskaf bo opremljen z instrumenti, katerih teza bo znašala približno eno tono.

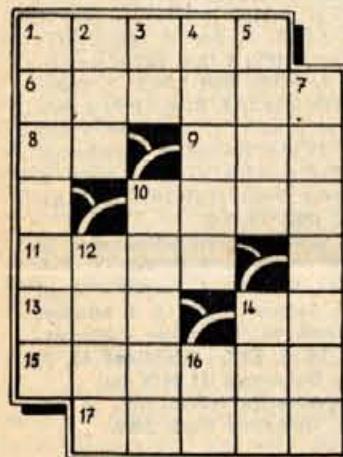
Njegov radij premikanja bo okrog 180 km, hitrost pa bo znašala 3 vozla na uro. Ko bo aparat izgotovljen, bodo prve poizkuse napravili brez posadke, kot je bilo to napravljeno s prvim batiskafom prof. Piccarda. Prvič ga bodo spustili do globine 5700 metrov. Ce bo poizkus uspel, bo z ladjo krenila tudi posadka, in sicer v globini 5000 metrov. V Franciji sta Wilm in Houot pričela s pripravami batiska, ki bo lahko dosegel globine preko 9000 metrov.

Tako se je pričelo raziskovanje morskega dna v vseh globinah. Geologi in oceanografi ne izključujejo možnosti, da morsko dno vsebuje še večja rudna in druga bogastva kot zemeljska skorja.

Plesi jemenskega plemena »Inba« so folklornega značaja. V odlični koreografiji izpovedujejo želje in delo naroda. Na sliki vidimo člane folklorne skupine. Plesalka z vrčem Sara Levitan vodi 22-člansko skupino in je klub nešolanju njihova prva plesalka.

KRIŽANKA ST. 23

Povečana potrošnja alkoholnih pijač

v Zapadni Nemčiji

Predsednik zapadnonemškega Združenja za borbo proti alkoholizmu prof. Theo Glaess, je izjavil na konferenci za tisk v Frankfurtu, ki je bila v teh dneh, da je bila potrošnja alkoholnih pijač v Zapadni Nemčiji v letu 1958 največja v zadnjih štiridesetih letih.

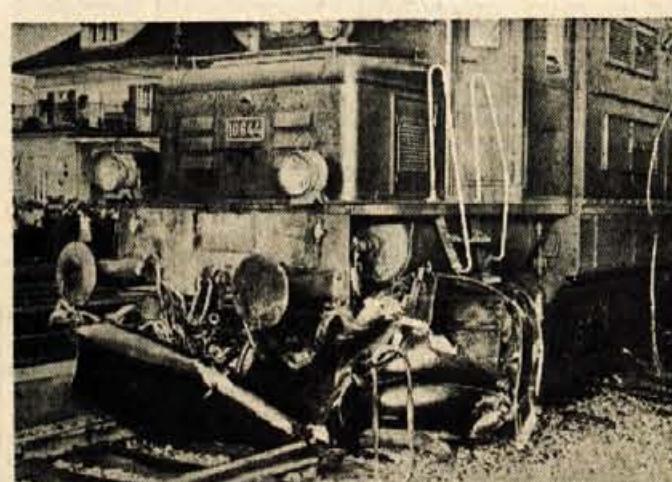
Po njegovih besedah je najtežji pojav kroničnega alkoholizma pri vedno večjem številu žensk. Povprečna potrošnja alkohola je znašala v Zapadni Nemčiji v letu 1958 6,1 litra na prebivalca. Do tolikšne potrošnje je prišlo kljub podražitvi vseh alkoholnih pijač, razen piva.

Pred 35 leti je ena tretjina od skupne količine potrošenega alkohola odpadla na potrošnjo po hišah, medtem ko sta dve tretjini odpadli na restavracije. Danes je stanje obratno. Zaradi visokih cen po restavracijah in bifejih, porabijo vedno več alkohola doma. Razen tega je dognano, da je tudi mladina bolj in bolj naklonjena alkoholu.

Po njegovih trditvah znaša letna potrošnja alkoholnih pijač v Zapadni Nemčiji 9,6 milijarde mark ali 7 % od skupnega naravnega dohodka.

V Zapadni Nemčiji so zabe-

Največ kroničnih pijancev je med intelektualci, vendar pa delavci, kmetje in obrtniki ne delajo izjeme. Po statističnih podatkih postane uživalec alkohola kronični alkoholičar približno v štirih do petih letih. Največ kroničnih alkoholičark je med vdovami in ločenkami.

Osebni avto, ki je neprevidno privozil na postajo, je postal žrtev bližajočega se vlaka. Žena, ki je avto vozila in njeni trije otroci so našli smrt pod kolesi lokomotive.

Kovači, ki so postali člani zadruge, so v gruči odšli k deseti maši, Pavle z njimi. Ljudje so jih gledali spoštljivo, vsi so bili oblačeni v črno, kakor za največji praznik. Otroci so se obračali pred oltarjem, da bi jih videli in bili tako nemirni, da jih je mežnar komaj krotil. Tudi župnik je z lece pogledoval po njih, med pridigo je vpletel nekaj misli o pravi krščanski ponižnosti in natresel nekoliko izrekov iz modrega Siraha o štirih rečeh, ki pretresejo svet in je ena teh hlapac, ki postane gospodar, druga pa bedak, ki se preobje. Kovači so se nemirno prestopali med pridigo in enooki Grofič je polglasno zamrmral:

»Najraje bi šel ven.«

»Pst!« je ostro sknil Hafnerjev Tonč.

Po maši so ljudje bolj hitri iz cerkve, kot navadno. Župnik je komaj zadržal šolarje, da je z njimi glasno odmisl očenaš. Podjetniki so obsedeli v cerkvi, kakor bi se jih kovačka slovesnost ne tikala. Rotar nekje v sredi, prste z debelimi členki je imel ovite z molkom, da bi prebral jagode. Hetori v sprednji klopi, vitek in gosposki v svoji sivi suknji in s polcilindrom zraven sebe, Majdnik tik za njegovim hrbotom, kakor bi ga čakal. Hafner in Šmitek sta se pomešala med može pred cerkvijo.

»Tonč je tudi z njimi,« je glasno reknel Šmitek.

Hafner ga je hudo pogledal, jezilo ga je, da se je brat vtaknil v zadrugo in terjal svojo doto iz hiše. »Naj si pomaga,« je odvrnil kratko.

Zadružniki so odhajali v parih, kakor bi šli za procesijo. Za njimi se je vsul trop otrok.

Iz cerkve je prišel Dominik. Hafner je naglo stopil k njemu.

»Si videl svojega fanta? Z Grošljem sta za prvi par.« Dominik je zamahnil z roko, kakor bi mu vse skupaj

JUGOSLOVANKE

v službi in pri družbenem delu

V Jugoslaviji je 51,3 % vseh prebivalcev ženskega spola. To torej pomeni, da je pri nas več ženski kot moških. Ko primerjamo najnovejše podatke s tistimi iz leta 1948 in 1953 pa le opazimo, da se odstotek žensk proti moškim počasi, vendar zanesljivo zmanjšuje. Ženska živi pri nas povprečno dlje (55 let) kot moški (57 let). Izjema je za zdaj le še kosovsko-metohijska oblast, kjer ženske prej umirajo kot moški. Z najdaljšim življenjem se lahko pojavijo Slovenke, njim pa sledijo Hrvatice, Vojvodinke, Srbkinje, Crnogorce in Makedonke. Na zadnjem mestu so Bosanke.

CETRTINA ZENSKE DELA V INDUSTRII

Zanimivo je, da so statistiki izračunali, da dela največ žensk v kmetijstvu. Od žensk, ki ne delajo na kmetih, jih dela največ po tovarnah, in sicer 28,1 procenta. Vendar so v primerjavi z moškimi v manjšini. Od vseh, ki delajo v industriji, je namreč žensk samo 13,8 %. Največ delavk je v tekstilni industriji (74 % vse delovne sile), potem pa v tobačni industriji (67,5 %). Med zdravstvenimi in kulturno-prosvetnimi delavci je več kot polovico žensk. Veliko žensk je tudi med uslužbeni (35 % in v trgovini 24,9 procenta prodajalk).

VEDNO VEC ZAPOSLENIH ZENSK

Zanimivo je, da je vsako leto več žensk v službenem razmerju. Vendar ne odhajajo ženske samo v tovarne, čeprav gredo tja najpogosteje, marveč tudi na druga gospodarska področja.

V DELAVSKIH SVETIH JE 20 % ZENSK

Veliko jugoslovenskih žensk dela tudi v oblastvenih organizacijah, družbenih organizacijah in samoupravnih organih. Zanimivo je, da je bilo v delavskih svetih 1952. leta 14 % žensk, medtem ko je bilo leta 1957 že okoli 20 %. Zelo pogosto sodelujejo ženske na najvažnejših področjih gospodarskega in družbenega življenja. Ce bi splošno emancipacijo družbe merili s stopnjami emancipacije ženske— kot je to nekoč že storil socialist in utopist Fourier, tedaj bi na svoje veliko veselje ugotovili, da so že daleč za nami tisti časi, ko je bil jugoslovanskim ženskam zelo težko zaposliti se v industriji, in ko so imele naše ženske

NOVA SOVJETSKA FILMSKA KAMERA

V Sovjetski zvezzi so izgordili novo filmsko kamerico, katere trak je širok 70 mm. Pri kamerah starega tipa so uporabljali dvakrat ožje trakove. Eksperimentalni film, sneman z novo kamerico, ima, kakor radio, tri prednosti: efekt stereofoničnosti je močnejši, posnetki so bolj kot prej stridimensionalni, slika pa je bolj ostra in jasna.

MODERNO IN LEPO
Poletna oblika in plašč sta elegantna, če sta brez vzorcev in ukrojena čim preproste. Na sliki vidite sodobno krojevanje na pletena plašča in oblike. Oblačila imajo to prednost, da niso nikdar zmečkana, vendar topla in udobna.

ne bilo nič mar. S sprehajalno palico, ki jo je prejšnje čase nosil samo zaradi lepšega, je tipal pot pred seboj. Od tistega strela mu je ostala vrtoglavica. Ko je šel mimo žive meje, je opazil Hetorija, ki je prišel iz cerkve pri zakristijskih vrati in previdno smuknil v farovž.

»K fajmoštru gre! Pa tak liberalec! si je rekел in se zaničljivo posmehnil. Počasi, nejevoljen nase in na ves svet je šel naprej. Mimo njega so tekli zadnji otroci. Ko se je bližal trgu, je slišal glasove muzike. Stisnilo ga je v grlu, da je pospešil. Najbolje bi bilo, ko bi bil že doma in se zavlekel v svojo kamro. Od tam vsaj ne bo mogel videti,

kako bo Pavle izročal vigenc kovačem. Medtem so se počasi, slovesno pomikali po trgu vozovi, okrašeni z zelenjem. Pavle je vodil svoj par rjavcev, zraven njega je sedel Grošelj. Zadaj sta bila še dva parizjarja. Za vozovi je korakala kovačka godba, med godci so bili tudi taki, ki niso mogli pristopiti v zadružno, pa so se le veselili z drugimi vred. Za godbo so se zvrstili kovači. Sledil jim je trop žensk in otrok. Vse hiše so imeli vrata odprtta na stežaj, ljudje so stali na pragih in gledali sprevid.

Pred Hetorijevim vigencem so se vozovi in kovači ustavili.

»Tu notri imamo šest nakoval,« je rekel Grošelj, ki je prvi stopil z voza. S počasnim korakom je šel k vratom vigencu, toda bila so zaklenjena. Pogledal je Pavla in vse kovače po vrsti.

»Nalač je zaklenil,« je presodil. Nekaj se je zataknilo. Ljudje so zavreli kot čebele v panju in prišli k vigencu. Predstavljaljali so si, da bo vse teklo kot namazano, zdaj pa se je ustavilo že ko so hoteli prvi vzeti svoja nakovala.

ROMAN

II. del

M mi
Molenšek
Konč

Zdaj pa je življenje dobilo drug smisel in novo vsebino. Terjalo je trdo delo, terjalo kljubovanje očetu, ki ga je prgnalo tako daleč, da si je skušal pognati kroglo v glavo. Toda Pavle se zaradi tega ni kesal. Ni bil on krv, krv je bil oče. Pavle je šel samo za ciljem, ki mu je pomenil novo vsebino življenja, za zrelim, moža vrednim ciljem. Hotel je Vido in samostojnost. Obojega mu oče ni maral dati. Doživel je noč, ki je ne bo nikoli pozabil, ko je slednjč Vida prišla k njemu in iskala njegovega varstva. Bilo je drugačje, kot si je predstavljal. Ni se obrnila za njim kakor rož za soncem, kakor preganjana živalca se je stisnila v njegovo naročje, da bi ušla očetovi pohoti. Bolelo je, in vendar je bilo dobro. Tudi to je bolelo, da je oče priznal krvavi zločin in poskušal samomor, a zdelo se je, da je tudi to dobro. Bolela je misel, da ne bo gospodaril v svojem vigencu kakor oče in dedje, končno pa se zdi, da je to še od vsega najbolje. Hiša, vigenci, stare tradicije, vse je izgubilo prejšnjo ceno. Zato pa je dobilo novo. Drugačne navade bodo pognale korenine in postale tradicija. Življenje je kakor voda, vedno nova priteka po strugi in vendar je zmeraj enaka.

Ljudje so se že vsipali od jutranje maše, Pavle pa je še zmeraj sedel za vigencem. Sonce se je sklonilo nad robovo in osvetlilo strehe. Pavle je vstal in začel opazovati svoj vigenc, največji, najponosnejši vigenc v trgu. Srce mu je začelo biti nemirno, neučakovno.